

Avoin yhteiskunta ry vuosikertomus 2019

Avoin yhteiskunta ry vuosikertomus kattaa yhdistyksen ja sen valvoman ja tukeman, mutta toimituksellisesti itsenäisen Faktabaarin 2019 toiminnan kuvauksen ja taloustiedot. Vuosikertomuksen liitteinä on yksityiskohtaisempi lista toimituksellisemman faktantarkistustoiminnan sekä rinnakkaisen EDU informaatiolukutaito-hankkeen tapahtumista. Vuosikertomus käsitellään vuosikokouksessa.

1. Yhdistyksen toiminta lyhyesti

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää avoimuutta keskeisenä yhteiskunnallisena perusarvona, tuoda yhteiskunnallinen päätöksenteko lähelle kansalaista sekä antaa kansalaisille entistä parempia mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

Käytännössä Avoin yhteiskunta ry mahdollistaa 2014 perustettua Faktabaaria. Se pyrkii kokoamaan samanhenkisiä toimijoita Faktabaarin tueksi sen kaudelle 2019–2022 linjattujen kolmen painopistealueen osalta.

- 1) Digitaalinen informaatiolukutaito ja -kasvatus,
- 2) Journalistinen faktantarkistus & median tekemä yhteiskunnan polarisaation vastainen työ
- 3) Disinformaation ja polarisaation tutkiminen, torjunta sekä näitä kansantajuisesti käsittelevä viestintä.

Faktabaari luo näillä painopistealueilla tapahtumillaan, digitaalisilla kanavillaan ja verkostoillaan yhteistyöalustan faktapohjaisen julkisen keskustelun ja informaatiolukutaidon puolesta.

Avoin yhteiskunta ry tukee Faktabaarin toimintaa ja valvoo sen avoimuusperiaatteiden ja vuosikokouksen vahvistamien painopisteiden toteuttamista. Yhdistys ei puutu Faktabaarin operatiivisiin journalistiseen valintoihin, joista vastaa Faktabaarin vastaava toimittaja. Yhdistyksen hallitus nimittää ja tarvittaessa vapauttaa tehtävistään Faktabaarin vastaavan toimittajan ja painopisteiden mukaisten projektien vastuuhenkilöt.

2. Yhdistyksen hallinto, talous ja toimitila

Yhdistyksen hallitus kokoontui vuonna 2019 päätösasioissa 4 kertaa (13.2., 15.3., 19.8. ja 11.11.). Tämän lisäksi pidettiin 7.6 kirjallinen kokous. Hallitukseen kuuluivat Mikko Salo, pj, Kari Kivinen, varapj (19.8 alkaen), Severi Hämäri, varapj (19.8. asti), Aki Saariaho, rahastonhoitaja ja jäsenet Nina Maskulin ja Mika Horelli (varalla: Joonas Pörsti, Jaakko

Helleranta ja Antti Myllys). Uusi hallitus linjasi toimintaansa aloitusblogissa yhdistyksen verkkosivulla: <https://faktabaari.fi/avoinyhtk/monipuolinen-tiimi-kehittmn-meidn-faktabaaria/>

Yhdistys sai 2019 toimintaansa varten erilaisia projektiavustuksia yhteensä 34 000 EUR sisältäen avustuksia UM Eurooppatiedotukselta, AUE-säätiöltä, Euroopan parlamentilta sekä koulutuspalkkioita ml. Eurooppalainen Suomi ry:n faktantarkkailijoiden koulutu maaliskuussa 2019. Eurooppatiedotukselta haettu "digiajan demokratiatalkoot" hanke ei saanut rahoitusta.

Yhdistyksen taloudenhoitoa pyrittiin kehittämään vuonna 2019 laajentuneeseen toimintaan. Käytännössä rahastonhoitajana toimi 15.3. asti poikkeusjärjestelyllä 2018 rahastonhoitaja, hallituksen varajäsen Antti Myllys. Tämän jälkeen muodolliseksi rahastonhoitajaksi lupautui 15.3. kokouksessa hallituksen jäsen Aki Saariaho. Samalla perustettiin Myllyksen, Saariahon ja Salon työryhmä selvittämään kestäväää taloudenhoitomallia. Selvittelyn ajaksi Salo mandatoitiin 15.3. hallituksen kokouksessa hoitamaan asiatarkastettuja Faktabaarin hankkeiden maksuja siirtymävaiheen yli. Vastaavasti siirtymävaiheessa Myllys ja Saariaho tarkistivat ja maksoivat Salon kululaskut hyvän hallintotavan mukaan. Kestäväää taloudenhoitomallia ulkopuolisten toimijoiden kanssa ei kuitenkaan vielä löydetty. 11.11.2019 kokouksessa Saariahon tueksi valittiin toiseksi rahastonhoitajaksi Nina Maskulin. Maskulin on 24.2.2020 alkaen valmistellut tilinpäätöstä vuosikokousta varten. Saariaho on hoitanut 1.1.2020 alkaen yhdistyksen maksuliikenteen.

Syksyllä 2019 Faktabaari alkoi veloittaa isoimmilta toimijoilta luentopalkkioita, jotta voidaan kattaa toiminnan kehittämistä ja kuluja ja korvata puhujien työpanosta. 2019

Yhdistys on vuokrannut elokuusta lähtien Allegra Lab Hki ry:ltä yhteiskäytössä olevaa toimistotilaa Balderin talosta (Aleksanterinkatu 12, 00100 Helsinki). Tilassa kokoontuvat sekä Faktabaarin toimitus että yhdistyksen hallitus.

3. Faktabaarin painopistealueiden kehittyminen vuonna 2019

2019 oli Faktabaarille kaksien vaalien aktiivinen toimintavuosi. Yhdistyksen tukitoiminnoissa painoittuivat Faktabaarin vakiinnuttaminen osaksi kansallisia ja kansainvälisiä verkostojaan sekä pitkäjänteisen toiminnan edellytysten parantaminen kolmen strategisen kokonaisuuden osalta.

Tavoitteiden toteutumista ja toimintaa arvioidaan sekä osakokonaisuuksien että Faktabaari-alustan kehittämisen osalta.

Lähtökohtana oli että kaikki Faktabaarin toimituksen ulospäin suuntautuva toiminta avoimella julkaisualustalla ja sosiaalisen median kanavissa edistää informaatiolukutaitoa.

Faktantarkistukset tuovat informaatiolukutaidon edistämiseen uusia ajankohtaisia esimerkkejä digitaalisessa ympäristössä tapahtuvasta mis- dis- ja malinformaatiosta (virheellinen, vääristelty ja vahingollinen informaatio). Faktabaarin tarkistustoiminnan osalta esimerkkejä tarjottiin 2019 erityisesti EU ja eduskuntavaalien sekä ilmastoteeman osalta.

1.) Digitaalinen informaatiolukutaito ja -kasvatus

Vuonna 2019 media- ja informaatiolukutaito hanke Faktabaarin EDU oli erittäin aktiivinen kansallisesti ja kansainvälisesti. Alkuvuoden painopiste olivat vaalilukutaito-koulutukset suomalaisille opettajille. Syykaudella Faktabaari alkoi kehittää uutta informaatiolukutaito materiaalia ja osallistui kutsuttuna lukuisiin seminaareihin sekä Suomessa että ulkomailla.

Eryistä kiinnostusta EDU puolella herättivät EDU puolen koordinaattorin Kari Kivisen esitelmät ja lausunnot kansainvälisille medialle. Hankkeen puitteissa toteutetuissa tarkistuksissa eniten huomiota maailmanlaajuisesti herätti Greta Thurnbergin puheen faktantarkistus. Se listattiin kesällä 2019 globaalisti neljän vaikuttavimman faktantarkistuksen joukkoon faktantarkistajien vuosikonferenssissa. EDU hanke soveltaa Faktabaarin toimituksen lähestymistapaa ja materiaaleja informaatiolukutaidon kehittämiseen.

Faktabaari EDU informaatiolukutaito hankkeen alla toteutettiin yhteensä noin **15 luentoa tai paneeliesitystä 8 eri maassa**. Faktabaari osallistui asiantuntijatahona kahteen EU:n medialukutaidon asiantuntijaryhmän Eurooppalaisiin kokoukseen Brysselissä. Rinnalla pilottikoulu HRSK (Helsingin ranskalais-suomalainen koulu) opettajien johdolla kehitettiin uutta materiaalia Faktabaarin toimituksen materiaaleja hyödyntäen alakoululaisista lukioon. HRSK opettajat luennoivat lisäksi **n. 20 kansallisessa tilaisuudessa** ministeriöistä kouluihin ja kirjastoista virastoihin. Faktabaarin toimitus jalkautui hankkeiden osalta tai erikseen pyydettyinä **noin 10 kouluvierailuun**.

Ensisijainen kohderyhmä EDU hankkeella oli opettajat, joilla opetussuunnitelman (OPS) myötä suora velvollisuus edistää monilukutaitoa. Faktabaarin lähestymistapa virheellisen ja vääristellyn (mis- ja dis) informaation osalta tiivistyi ensin vaali- ja sittemmin informaatiolukutaitona. EDU tilaisuuksissa opittiin toisaalta tunnistamaan erilaisia informaatio- ja juttutyyppejä digitaalisessa ympäristössä sekä tuottamaan ja jakamaan lähdekritiikin jälkeen omaa sisältöä arjessa. Hanke kehitti resilienssiä, kriittistä ajattelua ja vastuullista osallistumista yhdessä tekemisen kautta.

Rahoitusta EDU hankkeen julkaisuihin, tilaisuuksiin (esim. 16.3.) ja osaan kouluvierailuista saatiin HYOL (Historian ja yhteiskuntaopin opettajien) kanssa toteutetun ja Euroopan parlamentin Suomen tiedotustoimiston rahoittamasta EPAS hankkeesta sekä eurooppalaisen ”Medialiteracy for all” – projektirahoituksen puitteissa. Laaja toiminta oli mahdollista kuitenkin vain tiiviin kouluyhteistyön ja merkittävän vapaaehtoispanostuksen pohjalta. Yhdistys maksoi 2019 palkkaa ja palkkioita vain Faktabaarin toimituksen avainhenkilöille.

Tulokisista viestittiin Faktabaarin kanavilla #EDU tunnukseksi. EDU hanke sai merkittävää kansainvälistä huomiota ja se huomioitiin toistuvasti Suomalaisen medialukutaito-osaamisen avainhankkeena. Faktabaarin ja/tai EDU hankkeen toiminnasta julkaisivat mm. CNN,

Guardian, First Draft News. Linkit mediaosumiin ja EDU 2019 toiminnasta julkaistaan Faktabaarin ”Creative Commons” -verkkosivuilla.

EDU toiminnan vaikuttavuus suhteessa resursseihin on ollut merkittävä vaikka sen mittaaminen on osin puutteellista. EDU hankkeesta on varovaisen arvion mukaan kansallisesti vähintään 1500 ihmistä ja kansainvälisesti 1000 yhdistyksen henkilöstön toimesta. Hankkeen materiaaleja on jalkautettu yhdistyksen vapaaehtoisten osalta vähintään 2000 koululaiselle, minkä lisäksi ilmaismateriaalit ovat levinneet erilaisten ammatti ja populääri julkaisujen sekä Faktabaarin some-kanavien kautta vähintään sadoille tuhansille ja todennäköisesti isojen medioiden (CNN, Guardian) kautta jopa miljoonayleisölle erityisesti Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Omien kanavien ulkopuolella avoimen materiaalin levinnäisyyttä ja vaikuttavuutta oli vaikea arvioida, mutta kaikesta päätellen faktantarkistusta ja medialukutaitoa yhdistävä informaatiolukutaito on hyvä lähestymistapa edistää kriittistä ajattelua ja osallistumista ainakin kouluympäristössä, jossa asiaa on alettu alustavasti kartoittaa kyselyin.

EPAS hanke toteutettiin pitkälti talkoovoimin ja pilottikoulu HRSK opettajakunnan ja lukuisine vapaaehtoisten avustuksella. Hankkeen ”Vaalit tulee - oletko valmis” käsikirja, käsikirjan jalkautus Faktabaarin toimituksen voimin pilottiin HYOL koulujen puitteissa osallistuviin kouluihin ja näiden puitteissa järjestetty Eurooppalaisen medialukutaitoviikon avaustapahtuma Oodissa pystyttiin toteuttamaan Euroopan parlamentin tiedotustoimiston budjetista maksetun tuen puitteissa. Parlamentin toiminnasta riippumattoman tuen kokonaissuuruus oli 2018-2019 10 000 EUR, josta 2019 loppumaksatus oli 5000 EUR.

2) Journalistinen faktantarkistus ja lehdistön tekemä yhteiskunnan polarisaation vastainen työ (riippumaton Faktabaari ja blogi)

Vuonna 2019 Faktabaari oli edelleen Suomen ainoa faktantarkistuspalvelu. Se oli aktiivisesti tukemassa faktapohjaista julkista keskustelua ja informaatiolukutaitoa kaksissa vaaleissa ja osana kansallisia ja kansainvälisiä verkostoja. Rinnalla kehitettiin itsenäisestä tarkistustoiminnasta riippumatonta informaatiolukutaitoa EDU hankkeen kanssa. Taustayhdistyksen jäsenet edustivat Faktabaarin toimituksen tukena kansallisesti ja kansainvälisesti.

Merkittävin yksittäinen projekti, joka nivoi yhteen pienempiä hankkeita, oli pääosin Eurooppatiedotuksen avustuksen ja merkittävän vapaaehtois toiminta puitteissa toteutettu ”Rakentavan Eurovaalidebatin puolesta faktapohjalta” - hankekokonaisuus. Hankkeesta on laadittu erillinen tiedotustukiraportti ja viestitty laajasti verkkosivuillamme. Hanke teki tiivistä yhteistyötä EDU informaatiolukutaito puolen EPAS hankkeen yhdistyksen hallituksen AUE säätiön tuella järjestämien Faktabaarin 5-vuotisjuhlallisuuksien kanssa.

EDU hankkeen tarkistuksista erityistä kiinnostusta maailmanlaajuisesti herättivät Viktor Orbanin Suomea koskevien virheellisten väitteiden tarkistus osana Eurooppalaista verkostoa sekä Greta Thurnbergin puheen faktantarkistus yhdessä Faktabaari EDU hankkeen kanssa EU-vaalien alla. Jälkimmäinen listattiin neljän globaalisti vaikuttavimman faktantarkistuksen joukkoon faktantarkistajien vuosikonferenssissa, jossa yhdistystä edusti Salo ja toimitusta Katriina Ojala. Eurooppalaisella tasolla Orban tarkistus osoitti tarpeen ja mahdollisuudet kansainvälisessä yhteistyössä, jossa Faktabaari kannatteli Suomea myös 2019.

Petra Piitulaisen-Ramsayn toimituksen ja taustayhdistyksen edustajat vastaavan toimittaja ja perustaja Mikko Salon johdolla edustivat noin **65 tilaisuudessa**. Yhdistyksen omia tilaisuuksia oli 6 mukaan lukien AUE-säätiön tuella pidetty Eurooppalaiseen faktantarkistus yhteistyöhön ja yhteisöön kansainvälisenä faktantarkistuspäivänä pidetyt Faktabaarin 5-vuotisjuhlat.

Lisäksi jopa 23 tilaisuudessa Salo tai Piitulainen olivat pääpuhujana ja/tai paneelissa. 7 tapahtumassa Faktabaaria edustettiin kansallisissa tai kansainvälisissä verkostoissa ml. omia puheenvuoroja mm. GlobalFact6 tilaisuudessa Etelä-Afrikan Cape Townin faktantarkistus-palkinto -tilaisuudessa. Faktabaari oli myös edustettuna 18 muussa tapahtumassa.

Faktabaari julkaisi vaali- ja informaatiolukutaito-hankkeidensa puitteissa reilut 20 blogia, lukuisa faktantarkistuksia sekä viesti aktiivisesti some-kanavillaan, jossa Faktabaarilla 10 000+ Facebook tykkääjää ja 8100+ Twitter seuraajaa (31.1.2019). Liitteeseen on kerätty Faktabaarista 15 merkittävää mediaosumaa ml. CNN, HS, MTV3, YLE jne.

Faktabaarin toimituksen edustaja osallistui lisäksi 11 EDU-tapahtumaan. EDU tilaisuudet on kirjattu vuosikertomuksen liitteeseen. Listaa mediaosumista päivitetään osoitteessa <https://faktabaari.fi/media/>

3) Disinformaation ja polarisaation tutkiminen, torjunta sekä näitä kansantajuisesti käsittelevä viestintä.

Faktabaarilla on perinteisesti ollut paljon kontakteja tiede- ja tutkimusmaailmaan ml. 2015-2017 ohjausryhmät. Akateemiseen tutkimushankkeeseen Faktabaari ei ole vielä kuitenkaan ryhtynyt. 2019 Faktabaari pyydettiin STN hakemuskonsortioon tiedonlukutaito hankkeeseen HY Social och Kommunal Högskolanin puolesta. Salo luennoi lisäksi Zagrebin yliopiston viestintätieteiden tiedekunnassa huhtikuussa 2019 ja Kari HY mediakasvatus seminaarissa. Faktabaari on jäsen AllegraLab Tutkitusti -verkostossa ja tammikuussa se osallistui ilmastoväitteiden tarkistuksiin ja yhteistilaisuuteen verkoston kanssa tieteiden yönä. Faktabaarin ja Kriittisellä korkeakoulun välillä on pidetty tiiviisti yhteyttä. Samoin Open Knowledge Finlandin ja My Data Globalin, jonka tilaisuudesta syyskuussa 2019 Faktabaari raportoi. Kaikilla näillä toimijoilla oli 2019 myös edustaja yhdistyksen hallituksessa.

Faktabaarin osakokonaisuuksien lisäksi 2019 jatkoselvitettiin myös mahdollisia yhteistyökumppaneita ja -omistajuutta Faktabaarille. Yhdistys lisäksi rahoitushakualustana ja juridisena vastuutahona Faktabaarin varainhankinnalle.

Yleisempää Avoin yhteiskunta ry mukaista yhdistystoimintaa

- 2.4. 5v syntymäpäivät ja Korrektiv- palvelun edustajan vierailu kv. faktantarkistuspäivän yhteydessä (AUE-säätiön tuella)
 - 5.4. Osallistuminen mediapoolin kyberpäivään
 - 07/2019 Suomi Areena osallistuminen
 - 08/2019 Eurooppa Foorumi - paneeli, Turku
 - 09/2019 MyData seminaariedustus
 - 6.12. Kutsu TPK itsenäisyyspäivien juhliin (Mikko Salo, yhdistys ja FB psta)
 - 17.12. MTS seminaarit
- Näkyvyys mediassa - ks sivu <https://faktabaari.fi/media/>

4. Jäsentoiminnan kehittäminen

Jäsentoimintaa kehitettäessä hyödynnettiin liitteessä mainittuja tapahtumia ja Faktabaarin ja yhdistyksen elokuussa avattua toimistoa Aleksanterinkatu 12 Helsingissä.

Faktabaarin koollekutsumat kuukausittaiset temaattiset baari-illat toimivat myös yhdistyksen jäsenistön ensisijaisina kokoontumisina.

Faktabaarin rinnalla yhdistyi jatkoi lisäksi jäsenistönsä kautta osallistumista tarkoituksensa mukaiseen avoimuus-keskusteluun ja mm. edusti Faktabaaria aktiivisena jäsenenä LVM koordinoimassa mediapoliittisessa työryhmässä ja toimituksen rinnalla huoltovarmuuskeskuksen mediapoolissa disinformaation osalta.

Viestintää hoidetaan 2019 aikana ensisijaisesti sosiaalisen median palveluiden kautta ml yhdistyksen oma @avoinyhtk -twittertili. Yhdistyksen internet-sivustoa <https://faktabaari.fi/avoinyhtk/> kehitetään osana Faktabaarin tietoturvallista verkkoinfrastruktuuria. Sähköpostilistat jatkavat yhdistyksen sisäisen viestinnän runkona ja uusia listoja. Hallitus hyödynsi työssään yhdistyksen verkkolevyä ja mm. slack-palvelua.

5. Tilinpäätös

Avoin yhteiskunta ry.		Tilinpäätös 2019	
TULOT		Euro	Euro
Varsinaisen toiminnan tuotot		TP2019	TP2018
Asiantuntijapalkkiot		1 000,00	0,00
			0,00
Toiminta-avustus AUE		3000,00	0,00
Toiminta-avustus EPAS		5 000,00	5000,00
Toiminta-avustus Eurooppalainen Suomi		10 000,00	
UM valtionavustus Eurooppatiedotus		15 000,00	0,00
Varsinaisen toiminnan tulot yhteensä		34 000,00	5 000,00
MENOT			
Varsinaisen toiminnan kulut			6 077,00
Palkkiot		5 419,00	
Matkakulut		3 815,70	
Muut kulut		840,20	107,50
Vuokrakulut		1 219,00	
Pankkikulut		28,00	
Majoituskulut		396,49	
Tarjoilukulut		1 535,72	
Projektin Rakentavan Eurovaalidebatin puolesta faktapohjalta		15 426,47	
Siirtovelat		3 716,09	
Varaukset projektille Gamedia		2 000,00	
Menot yhteensä		34 396,67	6 184,50
= Yli / alijäämä		-396,67	-1 184,50
RAHAVARAT			
Yhdistyksen varat 31.12.2019	HOLVI	7523,75	
	31.12.2018 HOLVI	1188,54	
= Rahavarojen lisäys/vähennys kauden aikana		6 335,21	

LIITTEET

LIITE 1 Faktabaarin 2019 faktantarkistus & disinformaation rajoittaminen verkostoissa

LIITE 2: Faktabaari EDU 2019 julkaisut ja esiintymiset

LIITE 1: FAKTABAARI:n faktantarkistus ja disinformaation rajoittamistoiminta verkostoissa 2019

Julkaisut ja blogit - määrä ja teemat

- Blogeja julkaistiin Faktabaarin sivuilla vuonna 2019 kaksikymmentä sisältäen yhdistyksen nimissä julkaistut kirjoitukset. Blogit käsittelivät pääasiassa EDU-hankkeen kuulumisia sekä Faktabaarin linjauksia.
- Voter literacy handbook

Tarkistukset ja määrä ja aihepiirit

Faktabaari julkaisi kaikkiaan kahdeksan tarkistusta vaaleihin liittyen. Lisäksi vuoden 2019 aikana julkaistiin yhdeksän muuta tarkistusta, jotka olivat käsittelytavaltaan enemmän analyyttisiä tai tehty yhteistyössä kansainvälisten kollegojen kanssa. Aiheissa painottuivat erityisesti ilmastonmuutos sekä EU:n rakenteisiin liittyvät kysymykset.

Some - päivitykset ja kanavat -esimerkkejä

- Faktabaarin some -yhteisöihin kuului
 - 10 000+ Facebook seuraajaa ja tykkääjää
 - 8100+ Twitter seuraajaa
- Esimerkkejä:
 - Faktabaari mainittu Brysselin ("EU") 6 vaikuttavimman [bloggarin](#) postrauksessa mm. Niinistön USA vierailuun liittyen
 - Mikko Salo alustamassa Euroopan parlamentin lounasseminaarissa [demokratian puolustamisesta digitalisaation aikana](#)

Faktabaarin omat tilaisuudet ja konferenssit, esitykset ja työpajat Faktabaarista (jossa Baarin toimintaa esiteltiin, joko itsenäisenä tai sen nimissä):

Omat tilaisuudet:

- 20.1 Toimituksen sisäinen valmennuspäivä (Petra, Katriina ja toimitusryhmä)
- 14-15.3. Faktantarkkailijoiden valmennus Eurooppalainen Suomi koordinoimassa verkostossa (Petra, Mikko, Severi)
- 18.3 EPAS koulut seminaari (Mikko, Kari)
- 2.4. Kansainvälisen faktantarkistuspäivän seminaari ja Faktabaarin 5v-vastaanotto (kaikki)
- 7.5. OKFI night Päivälehdien museo (Petra, Mikko)
- 23.5. Faktabaarin vaalistudio Helsinki ja Bryssel (Kaikki)

Toimituksen esitykset ja työpajat EDU – hankkeen osalta (työryhmä: Petra, Katriina & toimitusryhmä)

- 18.1. Medialukio (EPAS)
- 8.2. Hyvinkään Sveitsin lukio (EPAS)
- 4.3. Jyväskylän lyseo (EPAS)
- 8.3. Medialukion vaalipaneeli

- 8.3. Lauttasaaren yhteiskoulu (EPAS)
- 12.3. Viikin Norssi (EPAS)
- 13.3. Viikin Norssi, opettajaopiskelijoille
- 15.5. Munkkiniemen yhteiskoulu (EPAS)
- 30.10. Internet-lukutaito Forssa
- Sekä jatkuva yhteistyö pilottiokoulumme HRSK kanssa
- Erikseen kohdassa Faktabaari EDU informaatiolukutaitohankkeen tapahtumat

Puheenvuorot muissa tilaisuuksissa

- 5.3. Mediapoolin kyberresilienssi seminaarissa esitys Faktabaarin tietoturvallisen julkaisualustan tuottaneen Necunos kanssa (Mikko)
- 19.3. EU-medialukutaitoryhmä, Bryssel (Mikko)
- 1.4. Avoimuuden vaalipaneeli, COSS, OKF, Avoin yhteiskunta ry, Kuntaliitto (Mikko, Petra +)
- 3.4. Eduskunnan kirjaston luento disinformaatiosta - Faktabaari ja Vaalivahti (Mikko)
- 5.4. Vaadi faktat -vaalipaneeli Tampereella (Petra ja toimitus)
- 9.5. Aalto yliopisto ja HY vaalipaneeli Tiedekulmassa (Petra)
- 10.4. Vaadi faktat -vaalipaneeli Turussa (Petra ja toimitus)
- 11.4. Keynote luento Zagreb University, Factsmatter. (Mikko)
- 24.4. Vaadi faktat -vaalipaneeli Jyväskylässä (Petra ja toimitus)
- 3.-4.5. Vaadi faktat -vaalipaneeli Oulussa (Petra ja toimitus)
- 23.5. Vaadi faktat -vaalipaneeli Kotkassa (Petra ja toimitus)
- 27.6. Disinformation unconference, Ranskan ulkoministeriö, Paris (Mikko)
- 6.9. Round table kv-toimittajille keskustakirjasto Kaisa, Yhdysvaltain suurlähetystön järjestämänä (Petra)
- 25.10. Nordic Archive- and Research Conferense, Yle (Petra)
- 12.11. Vikes 5v. Juhlaseminaari teemana Disinformaatio (Mikko, Petra)
- 14.11. Digital Enlightenment seminar paneeli, Brussels (Mikko)
- 19.11. Hanken disinformaatio workshop (Petra)
- 20-21.11. Swedish Fact-checking seminar, Kalmar, Sweden (Mikko)
- 22.11. Media SLUSH, keynote: Internet is broaken - Fix it, Helsinki (Mikko)
- 24-26.11. Disinformation and democracy, Tel Aviv (Mikko)
- 27-28.11. Disinformation seminar in Zagreb, (Mikko)
- 11.12. EU medialiteracy expert group (Mikko)
- 16.12. AI Monday, Oodi (Petra)

Esiintymiset ja osallistumiset Faktabaarin verkostojen toimintaan

- IFCN member since 2016
 - 19-23.6. GlobalFact6, Finalistiehdokas Greta esittely, (Mikko ja Katriina)
- First Draft network - member
 - 19.3. First Draft seminaarissa, Milano (Petra)
- Soma - social media observatory - member
 - 20.3. SOMA disinformaatio ja vaalit seminaarissa, Milano (Petra)

- Defending democracy -verkosto, Bryssel
- AEJ Brussels verkosto, (via FounderMikko)
- Vaadi faktat – verkosto
 - 21.3. Eurooppalaisen Suomen yhteispressi (Petra)
- Tutkitusti verkosto
 - 10.1. Tieteiden yön 2019, [Ilmastonmuutos: sanoista tekoihin](#)

Muita seminaariosallistumisia mm.

- 20.2. EDPA, Brussels: AI and disinfo in elections (Mikko)
- 20.3. Difference day, Brussel (Mikko)
- 14.5. VUB privacy lab, Brussels (Mikko)
- 15.5. EBU Spitzenkandidaten panel, European parliament (Petra, Mikko)
- 16.-19.5. Dataharvest 2019, Mechelen, (Petra)
- 5/2019 EU DisifoLab Annual event, Brussels (Mikko)
- 6.6. Finnish Internet Forum (Mikko, Severi)
- 16-18.7. Suomi Areena, Pori (Mikko)
- 8.8. Valtiotieteellisen tiedekunnan kesäjuhla (Mikko)
- 29-31.8. Turun Eurooppa Foorumi (Mikko, Petra, Katriina)
- 1-4.9. Vilnan gaMEdia hankkeen aloituskokous (Mikko, Markus)
- 25-27.9. My data 2019 Helsinki seminaari ja blogipostaus (Mikko) sisältäen NGI Forum 2019
- 26.-29.9. Global Investigative Journalism Conference, Hampuri (Petra)
- 1.9. Komissaarikuulemiset, Bryssel (Petra)
- 7-8.10. Disinformation and AI, high-level research workshop Rome (Mikko)
- 7-8.11. Europcom conference (Mikko)
- 3.12. Shaping the future EU media policy, Brussels (Mikko)
- 17.12. MTS:n ulko- ja turvallisuuspoliittinen journalistiseminaari, Helsinki (Mikko)

Mediaosumia Faktabaarista - esimerkkejä

- 26.2. Disinformaatio.haastattelu OP-median Chydenius asiakaslehteen
- 28.3. Suomen Lehdistö: Faktantarkistus on vaikuttanut julkiseen keskusteluun – ”Ehdokkaat tietävät, että heidän sanomisiaan tullaan syynäämään”
- 5.4. Kiinnitä huomiota kuplaasi: epäile toistuvasti tunnepitoista tarinaa HS
- 04/2019: Jutarnji, Kroatian päälehti: Faktabaarin ohjeita disinformaation rajoittamiseen
- 8.3. MTV 3 Näin erotat somessa faktan fiktiosta
- 03/2019 CNN special report: Finland is winning the war on fake news. What it's learned may be crucial to Western democracy
- 04/2019 Yammat FM Kroatia: <http://yammat.fm/nas-dom-gori/> -
- 1.6. Finnish Internet Forum 1.6. :
- 21.5. World Economic Forum analyysi Suomesta, lukutaidosta ja Faktabaarin lähestymistavasta.
- 24.5. Petran haastattelu Aikamerkkiin.
- 9/2019 Raportoimassa digitaalisia oikeuksia käsitelleestä My Data kokouksesta.

- Vastaavan toimittajan Petran haastattelu First Draft verkoston blogiin
- 3.7 ja 28.8.Yhteistyö Italialaisen Pagella Politican kanssa
- Faktabaari esitteli Greta tarkistuksensa pohjoismaisessa faktantarkistajien kokoontumisessa Ruotsissa Faktajouren.se:

LIITE 2: Faktabaari EDU 2019 julkaisut ja esiintymiset

Julkaisut:

- ”Vaalit tulevat – oletko valmis. – Faktantarkisusta kouluille ja opettajille”-oppaan suomenkielisen version julkistaminen
- Elections approach –are you ready. Fact-checking for educators and future voters

Faktabaari EDU konferenssit, esitykset ja työpajat (ei kattava):

26.1.2019 Faktabaari EDU pilotin esittely HRSK kanssa EDUCA messujen miniseminaarissa

Faktabaari EPAS hankkeen 35 koulun verkosto soveltaa ”Vaalit tulevat – oletko valmis. – Faktantarkisus opas kouluille ja opettajille” -opasta HYOL (historian ja yhteiskuntaopettajien liitto) kanssa sanomalehtiviikon ja mediataitoviikon yhteydessä ja resurssiensa puitteissa sen jälkeen

Faktabaarin toimitus vieraili kouluissa:

- 18.1. Medialukio (EPAS)
- 8.2. Hyvinkään Sveitsin lukio (EPAS)
- 4.3. Jyväskylän lyseo (EPAS)
- 8.3. Medialukion vaalipaneeli
- 8.3. Lauttasaaren yhteiskoulu (EPAS)
- 12.3. Viikin Norssi (EPAS)
- 13.3. Viikin Norssi, opettajaopiskelijoille
- 15.5. Munkkiniemen yhteiskoulu (EPAS)
- Lisäksi 30.10. Internet-lukutaitopilotti, Forssa
- Sekä jatkuva yhteistyö pilottiokoulumme HRSK kanssa

13.3.2019 ”Truth matters” työpaja Fulbright Finland seminaarissa, Oodi, Helsinki

18.3.2019 [Oodi faktoille EPAS-koulujen avoin työpaja ja loppuseminaari](#) - Eurooppalaisen medialukutaitoviikon seminaari ja työpaja yhteistyössä Euroopan Parlamentin tiedotustoimiston, EPAS-koulujen ja HYOLin (historian ja yhteiskuntaopettajien liitto) kanssa, Oodi, Helsinki

19.3. EU Medialiteracy Expert Group, Member, Brussels

11.4. Keynote luento: Factsmatter, Zagreb University, medialukutaitoviikon keynote- luento, Pohjoismaiset suurlähetystöt, Zagreb

6.9.2019 "Demokratiatyötä koulun käytännössä: Faktabaari"-esitys Suomen UNESCO-ASPnet-koulujen vuosiseminaarissa opetushallituksessa teemalla "Maailmankansalaisen aivaintaitoja – tekemisen meininki, jakamisen meininki." Helsinki

17.9.2019, "How to build up resilience among school aged youngsters? – Finnish approach" workshop in the the Human Dimension Implementation Meeting (HDIM) of OSCE. The event is Europe's largest annual human rights and democracy conference, Warsaw

25.9.2019, "Simple tools for educators to deal with information disorder" keynote in the seventh UNESCO Global Media and Information Literacy (MIL) Week under the theme "Media and Information Literate Citizens: Informed, Engaged, Empowered", Gothenburg, Sweden

28.10.2019, "Simple tools for educators to deal with information disorder" keynote in the MIL week conference "Media and Information Literacy: Current needs, future perspectives" organised by CICERO Learning Network together with the Faculty of Educational Sciences and the University of Helsinki at Think Corner, Helsinki

31.10.2019, "Digital self-defense skills – How to teach internet-literacy skills for students? Practical tools and methods for teachers to deal with information disorder" workshop, IncluEdu-training, Helsinki

5.11.2019, "Simple tools for educators to deal with information disorder" Workshop in CENS Workshop on Understanding and Countering Online Falsehoods and Influence Operations, Marina Mandarin, Singapore

19.11.2019, "Digitaalisia itsepuolustustaitoja", VESO-päivä koulutus, Mäkelänrinteen lukio, Helsinki

10.12.2019 "Voter literacy – Finnish approach"- presentation in Nordic DIS network (Democracy, Inclusion and Safety) conference "Lets strengthen together democracy in schools and inclusive education for all", Reykjavik, Iceland

11.12.2019 EU media literacy expert group, Member, Brussels

13.12.2019 Digital self-defense skills – How to teach information literacy skills for students?" presentation in eTwinning Professional Development Workshop „Digital Competences & IT Didactics“, Wien